

[Henry Christensen.]

len bliver ikke mindre, behovet og aktiviteten bliver ikke mindre, i hvert fald ikke efterspørgslen efter aktivitet; men man begrænser en lånekilde, specielt den lånekilde, der hedder lån over obligationerne. Og hvis det skulle få den virkning, som regeringen tror: at dette særlig var egnet til at sænke renten, så ville behovet eller efterspørgslen fra erhvervslivets side kun blive endnu større.

Jeg spørger derfor den højtærede økonomiminister: hvilke overvejelser har han gjort sig i den anledning? Tror ministeren, at erhvervslivet, når det ikke kan få lån i obligationsinstitutterne, vil afstå fra at søge lån? Eller tror man, erhvervslivet vil opretholde sin interesse i den aktivitet, som det finder, der er en økonomisk begrundelse for, og så sætte efterspørgslen efter penge i gang ad anden vej: private pantebreve og på anden vis? Lånemarkedet kender jo mange andre veje, og derfor må man alvorligt stille det spørgsmål, om regeringen og økonomiministeren for alvor tror, at man med dette forslag afgørende begrænser den samlede efterspørgsel, og hvis efterspørgslen går ad andre kanaler, om man så ikke også tror, at de flere penge, der nu skulle blive til overs, går derhen, hvor der måske kan regnes med en højere forrentning. Vi laver måske en kunstig rentedifferentiering mellem forskellige dele af erhvervslivet, men ender det så med at blive den begunstigelse specielt af obligationsmarkedet, som økonomiministeren her stræber efter? Jeg stiller spørgsmålet.

Ser vi på lovforslagets formulering, må jeg rigtignok sige, at der er mange ting at kritisere. Nu skal jeg ikke gå alt for stærkt ind på enkeltheder her ved første behandling, men jeg må dog sige noget til den højtærede økonomiminister desangående. Lovforslaget går jo specielt ud på at begrænse låneadgangen stærkt over for alt ikke-nybyggeri. Nybyggeriet skal tilgodeses i normalt omfang og i det voksende omfang, det har, men alt andet skal begrænses. Må jeg spørge: hvilke overvejelser har ministeren gjort sig f. eks. over for den del af erhvervslivet, ikke mindst landbruget, som jo traditionelt er henvist til at få sit investeringsbehov dækket gennem kreditinstitutionerne? Mener ministeren, det er

forsvarligt over for de store strukturkrav, vi er stillet over for i disse år også på dette område, at sige: her kan vi reducere den traditionelle adgang — og reducere den så voldsomt, som ministeren har foreslået?

Lovforslagets § 3 giver økonomiministeren en meget vidtgående bemyndigelse. For det første fremsætter ministeren altså et lovforslag om indgreb over for noget, der aldrig før har været grebet ind over for, og derefter beder ministeren om, at han sammen med Nationalbanken frit skal kunne ændre lånegrænserne, forhøje dem eller sænke dem, som han nu måtte finde passende, uden at folketinget i givet fald skal tage stilling dertil. Tænker ministeren sig, at det vil være forsvarligt af folketinget at give ham en sådan bemyndigelse? Mener ministeren, at han har en så overkvalificeret tillid, at han vil få en sådan bemyndigelse?

I § 5 finder vi en bestemmelse om, at loven skal gælde til den 31. marts 1967, altså foreløbig små to år. Det vil altså sige, at lovforslaget ikke har den meget snævre midlertidighedens karakter, som var forudsat i bemærkningerne om, at det var nødvendigt at have denne lov, specielt i de måneder, indtil man fik en strammere virkning af finanspolitikken. Hvordan tænker ministeren sig, at man kommer ud af alt dette? Kommer vi ud af det, før vi kommer til det tidspunkt, hvor vi måske har en arbejdsløshed her i landet, hvad ingen af os ønsker vi skal have? Først én gang vedtaget, tror ministeren da, det er let at få ordningen afviklet igen? Har ministeren ingen betænkeligheder i så henseende? Jeg beder i hvert fald om, at ministeren gør bemærkninger derom.

Hvordan skal loven i øvrigt administreres over for alle de mange, der har låneansøgninger inde, der har vurdering, eller som har disponeret i henseende til hidtil gældende regler, enten ved at de har sat byggeri i gang, eller ved at de har indrettet deres lån på en sådan måde, at de naturligt kan konvertere o. s. v.? Hvordan skal man stille sig over for dem? Hvordan fastsætter man skæringsdatoen over for dem? Hvordan tænker ministeren sig det?

Må jeg i denne forbindelse spørge: hvilke forhandlinger har ministeren ført med realkreditinstitutionerne? Har ministeren gjort et alvorligt forsøg på at forhandle med dem